

Załącznik
do
Uchwały Nr XLII/368/2014
Rady Powiatu Drawskiego
z dnia 15.04.2014 r.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na Lata 2014- 2022

Drawsko Pomorskie 2014

Spis treści

Spis treści.....	3
Wstęp.....	4
1. Podstawy prawne i uwarunkowania.....	6
2. Charakterystyka Powiatu Drawskiego.....	8
3. Diagnoza problemów społecznych powiatu.....	12
3.1. Infrastruktura społeczna i socjalna.....	12
3.2. Bezrobocie.....	14
3.3. Ubóstwo	15
3.4. Niepełnosprawność.....	16
3.4.1. Osoby starsze	21
3.5. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.....	23
3.6. Alkoholizm	26
3.7. Przemoc w rodzinie.....	27
4. Sektor pozarządowy	29
5. Analiza SWOT.....	33
6. Misja	36
7. Monitoring ewaluacja	45
8. Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy 2014 – 2020	

WSTĘP

Jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej jest strategia rozwiązywania problemów społecznych. Strategia jest to „zaplanowany i często realizowany w praktyce sposób osiągnięcia jakiegoś wyznaczonego celu” (K. Olechański i P. Załęski – słownik socjologiczny).

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Drawskim na lata 2007-2013 przyjęła 6-letni horyzont czasowy. Jest to okres pozwalający na zrealizowanie zaplanowanych zamierzeń i na dokonanie oceny skuteczności obranych kierunków zmian,

Powiat drawski w latach 2007-2013 podejmował działania, jakie zostały przed nim postawione w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2007-2013. Podstawowe cele w strategii zostały ujęte w 3 celach strategicznych, a sprawozdanie z realizacji przedstawiano Radzie Powiatu co roku.

Misja strategii brzmiała: „Powiat Drawski wspierający rodzinę w kryzysie, sprzyjający osobom niepełnosprawnym, aktywizujący osoby bezrobotne, dążącym do rozwoju lokalnych społeczności”. Mając na uwadze wyznaczone cele zrealizowano między innymi takie ważne działania, jak:

1. utworzono Powiatowy Dzienny Dom Samopomocy - Ośrodek Rehabilitacyjno-Kulturalny w Drawsku Pomorskim,
2. zrealizowano projekt „Poradnia w Gminie”, „Powiatowa Świetlica Środowiskowo - Terapeutyczna”, „Podaj dłoń ... zostań rodziną zastępczą”, „Wsparcie i wzmocnienie zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych w powiecie drawskim”,
3. realizowany jest projekt „Szansa na przyszłość”, Internet szansą dla zagrożonych wykluczeniem cyfrowym na terenie powiatu drawskiego”
4. zakupiono 2 busy na potrzeby osób niepełnosprawnych dla DPS w Darskowie i PDDS-OR-K w Drawsku Pomorskim,
5. wykonano 2 podjazdy dla niepełnosprawnych przy budynku PPP i PDDS-OR-K (w tym w przychodni lekarskiej),
6. organizowane są przez organizacje pozarządowe i PCPR Powiatowe Integracyjne „Spotkania z jesienią”,
7. w budynku starostwa zainstalowano windę i wykonano podjazd dla osób z niepełnosprawnością,
8. cyklicznie obchodzony jest Dzień Pracownika Socjalnego,
9. co roku organizowany jest Dzień Rodzicielstwa Zastępczego,

10. utworzono 7 rodzin zastępczych zawodowych
11. powstała placówka opiekuńczo-wychowawcza w Drawsku Pomorskim dla 14 dzieci
12. prowadzone są co roku otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych i pożytku publicznego,
13. od 2010 realizowane są przez PUP „Targi Pracy i Edukacji”, projekt „Uwierz w siebie – wykorzystaj szanse”, oraz w ramach systemowego projektu partnerskiego współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego pt. „Piramida kompetencji” w ramach priorytetu VI PO KL,
14. od 2010 realizowany jest projekt „Polsko – Niemiecki Dzień Otwarty. Polsko Niemieckie Targi Pracy” w ramach Fundusz Nowych Projektów INTERREG IV A
15. Powiat Drawski przystąpił do projektu PFRON „Aktywny Samorząd”
16. w 2012 roku powstało Międzygminne Centrum Integracji Społecznej w Kaliszu Pomorskim i Złocięncu
17. powstał ośrodek rehabilitacyjno – edukacyjno - wychowawczy w Gudowie.

Zrealizowane zadania przyczyniły się do wzrostu roli pomocy społecznej w regionie. Strategia umożliwiła wzrost infrastruktury socjalnej, zmianę postaw społecznych oraz wpłynęła na wzrost poziomu kwalifikacji osób pracujących w jednostkach pomocy społecznej, a także umożliwiała pozyskiwanie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W okresie realizacji strategii powstały inne programy wspierające realizację zadań i projektów w niej przedstawionych – Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2011-2016, Powiatowy Program Pomocy Dziecku i Rodzinie na lata 2008-2015, Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012-2014, Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2014. Programy te w znacznym stopniu przyczyniły się do zrealizowania zaplanowanych działań na rzecz polityki społecznej powiatu.

Przed Powiatem Drawskim stoi kolejne wyzwanie, jakim jest Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2014-2022. Opracowanie i realizacja jej jest zdaniem własnym powiatu zgodnie z art. 19 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Celem strategii jest zaplanowanie i realizowanie wyznaczonych kierunków rozwiązywania ważnych problemów społecznych w naszym powiecie. To wychodzenie naprzeciw wyzwaniom i oczekiwaniom społecznym oraz przyczynianie się do poprawy warunków życia mieszkańców przy

jednoczesnym uwzględnieniu zmian w modelu pomocy społecznej, tj. przejściu z modelu pomocy finansowej do modelu nastawionego na wzmocnienie postaw aktywnych oraz wspieranie osób i rodzin zgłaszających się o pomoc w rozwiązywaniu problemów. Zawdzięczamy to rozwojowi różnego rodzaju usług dla różnych grup beneficjentów: poradnictwa prawnego, psychologicznego, terapii i nowoczesnych metod pracy socjalnej. Strategia odpowiada na pytanie, jak, uwzględniając bieżącą sytuację i problemy społeczne oraz aktualne uwarunkowania zewnętrzne optymalnie wykorzystać istniejące szanse na rzecz intensyfikacji działań w celu poprawy życia rodzin, grup społecznych, czy poszczególnych osób. Wskazując problemy, dokonano oceny zjawisk postrzeganych negatywnie, dokonano analizy szeregu danych statystycznych oraz oceny infrastruktury społecznej. Przedstawione cele strategiczne, to zbiór działań mających na celu zmianę i poprawę warunków zaspokajania potrzeb danej jednostki, rodziny, czy społeczności.

Strategia jest dokumentem programowym dla samorządu zdecydowanego stworzyć nowoczesne formy rozwiązywania problemów społecznych oraz wspierać przedsięwzięcia, instytucje, organizacje pozarządowe, osoby współpracujące z samorządem powiatowym w celu rozwiązywania problemów lokalnej społeczności. Dokument ten stanowi również podstawę efektywnego zarządzania działaniami z zakresu polityki społecznej.

1. PODSTAWY PRAWNE ORAZ ZGODNOŚĆ CELÓW STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Konieczność uchwalenia strategii rozwiązywania problemów społecznych przez samorząd terytorialny reguluje wprost **ustawa o pomocy społecznej** z dnia 12 marca 2004 roku. Określa ona warunki prawne i organizacyjne systemu pomocy społecznej, zadania i rodzaje świadczeń oraz zasady i tryb ich udzielania.

Ustawa o pomocy społecznej zobowiązuje również ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centra pomocy społecznej oraz regionalne ośrodki polityki społecznej do koordynowania realizacji strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Podczas analizy problemów przedstawionych w strategiach powiatowych istotne znaczenie mają inne akty prawne. Należy do nich zaliczyć między

innymi: **ustawę o samorządzie powiatowym** z dnia 05 czerwca 1998 r., która wyraźnie określa zadania publiczne o charakterze ponadgminnym i są to m.in.:

- pomoc społeczna
- wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej
- polityka prorodzinna
- wspieranie osób niepełnosprawnych
- przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy
- współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych
- inne

Kolejną podstawą prawną jest **ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju** z dnia 6 grudnia 2006r., która określa zasady realizacji polityki, tryb współpracy, instrumenty oraz wskazuje źródła finansowania.

Ustawa o zatrudnieniu socjalnym z 13 czerwca 2003 r. jest ustawą, która odnosi się do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i zawiera prawną definicję wykluczenia.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. reguluje status prawny, ich prawa i uprawnienia, wskazuje zespół zadań, które służą osobom niepełnosprawnym do osiągnięcia możliwie optymalnego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. reguluje działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. reguluje działania zmierzające do ograniczenia spożywania napojów alkoholowych, przeciwdziałania powstaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu.

Ustawa o działalności organizacji pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. reguluje prowadzenie działalności pożytku publicznego przez organizacje pozarządowe, tryb, zasady i formy zlecania zadań publicznych przez administrację publiczną, organizacjom, które regulują warunki wykonywania świadczeń przez wolontariuszy oraz korzystania z tych świadczeń.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004r., reguluje zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia i łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r., która reguluje kwestie prawne związane ze wspieraniem rodziny i systemem pieczy zastępczej.

Cele strategii rozwiązywania problemów społecznych zostały opracowane w spójności z następującymi dokumentami:

1. Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski – jej głównym celem jest pomoc w procesie włączania Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej UE, stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego,
2. Strategia Województwa Zachodniopomorskiego w zakresie Polityki Społecznej do roku 2015, której misją jest podnoszenie jakości życia wśród mieszkańców regionu, szczególnie tych, którzy ze względu na trudną sytuację życiową nie są w stanie samodzielnie zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych, a przez to nie mogą uczestniczyć lub mają ograniczony udział w życiu rodzinnym, zawodowym i społecznym,
5. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego -zakłada między innymi wspieranie funkcji rodziny, wzmocnienie tożsamości i integracji lokalnej społeczności obywatelskiego, przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu.
6. Strategia Rozwoju Powiatu Drawskiego – stanowi plan rozwoju powiatu, poprzez wyznaczone priorytety i cele strategiczne, przyczynia się do rozwoju gospodarczego, wzrostu poziomu życia mieszkańców i ograniczenia problemów społecznych na terenie powiatu.

2. CHARAKTERYSTYKA POWIATU DRAWSKIEGO

Powiat jest jednym z 21 powiatów województwa zachodniopomorskiego. Położony jest w południowo-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego na Pojezierzu Drawskim. Od północy graniczy z powiatem świdwińskim, od wschodu z powiatem szczecineckim oraz złotowskim, od południa z powiatem wałeckim i choszczeńskim, a od zachodu z powiatem stargardzkim i łobeskim.

W skład powiatu wchodzi 6 gmin: 4 gminy miejsko-wiejskie (Czaplinek, Drawsko Pomorskie, Kalisz Pomorski, Złocieniec) i 2 gminy wiejskie (Ostrowice i Wierzchowo).

Na obszarze powiatu drawskiego położonych jest szereg jezior, przepływa tędy wiele różnych rzek i innych naturalnych cieków wodnych, które nie stanowią zagrożenia powodziowego. Największą rzeką przepływającą przez

teren powiatu jest Drawa wraz z licznymi jej dopływami. W środkowej części powiatu w pasie Pojezierza Drawskiego występują liczne jeziora, z których największe to: Drawsko, Siecino i Lubie.

Powiat posiada dobrze rozwiniętą sieć dróg zapewniających dojazd do miejscowości leżących w jego gminach. Drogami krajowymi są dwa ciągi komunikacyjne przecinające Powiat w kierunkach wschód/zachód.

Są to droga nr 20 Stargard Szczeciński- Drawsko Pomorskie- Gdynia oraz droga nr 10 Granica Państwa – Płońsk. Drogi wojewódzkie przebiegające przez teren powiatu, to droga nr 175 Drawsko Pomorskie – Kalisz Pomorski, nr 173 Połczyn Zdrój – Drawsko Pomorskie oraz nr 163 Kołobrzeg – Wałcz.

Gospodarka Powiatu Drawskiego reprezentowana jest przez lokalne branże jak rolnictwo, przetwórstwo rolno – spożywcze; w przemyśle dominują branże: drzewna, odzieżowa i budowlana. W widoczny sposób rozwija się rzemiosło i drobna wytwórczość. Pod względem większych i średnich przedsiębiorstw wyróżnia się Złocieniec. Czaplinek pełni funkcję turystyczną. Drawsko Pomorskie jest miastem, gdzie znajduje się większość administracji powiatu oraz instytucji o charakterze regionalnym. Wierzchowo jest gminą rolniczą. Ostrowice natomiast są gminą o typowym charakterze rolniczym, z nieograniczonym potencjałem terenów pod inwestycje.

Tabela 1. Podstawowe dane na koniec 2012

L.p.	Wyszczególnienie	Wartość liczbowa
1.	Powierzchnia w ha	17645
2.	Ludność	58724
3.	Ludność na 1 km ²	33
4.	Liczba sołectw	90

Źródło: GUS

Powiat drawski charakteryzuje się niskim wskaźnikiem gęstości zaludnienia. Gęstość zaludnienia w województwie zachodniopomorskim na km² wynosi 52 osoby, w powiecie drawskim tylko 33 osoby /km², a gęstość zaludnienia na obszarach wiejskich powiatu wynosi 12osób/km².

Powiat Drawski z podziałem na Gminy

Tabela 2. Struktura ludności Powiatu Drawskiego w latach 2010-2012

Rok	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Miasta	Wieś	W wieku		
						Przedprodukcyjnym	Produkcyjnym	Poprodukcyjnym
2010	57353	29338	28015	35747	21606	11287	37621	8445
2011	58826	29881	28945	36806	22020	11479	38402	8945
2012	58724	29887	28837	36759	21965	11282	38082	9360

Źródło : baza Demografia <http://demografia.stat.gov.pl/bazademografia>

Na przełomie ubiegłych lat struktura demograficzna ludności zamieszkującej powiat ulega przekształceniom, co jest charakterystyczne dla całej populacji kraju. Występuje wyraźna przewaga liczbowa kobiet w każdym wymienionym roku. Zauważa się spadek liczby dzieci i młodzieży, co jest rezultatem zmniejszenia dzietności, wzrasta natomiast liczba ludności w wieku poprodukcyjnym.

Zwiększenie udziału seniorów w całkowitej społeczności może powodować nasilenie liczby osób niepełnosprawnych, dlatego że ten zespół wiekowy wyjątkowo podlega ryzyku niepełnosprawności.

Tabela 3. Ludność Powiatu Drawskiego w latach 2010-2012 według gmin

LUDNOŚĆ POWIATU DRAWSKIEGO				
GMINY	LATA			
	2010	2011	2012	
Drawsko Pom.	16832	16747	16744	
Czaplinek	12013	11986	11947	
Kalisz Pom.	7320	7356	7376	
Złocieniec	15766	15677	15583	
Ostrowice	2612	2630	2653	
Wierzchowo	4444	4430	4421	

Źródło: dane z U S Szczecin, Statystyczne Vademecum Samorządowca

Największą gminą pod względem ludności jest gmina Drawsko Pomorskie, następnie Gmina Złocieniec, Czaplinek, Kalisz Pomorski, Wierzchowo a najmniejszą gmina Ostrowice.

Tabela 4. Przyrost naturalny w Powiecie Drawskim za lata 2010-2012

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Stan ludności	57353	58826	58724
Urodzenia żywe	628	568	649
Zgony ogółem	585	532	519
W tym zgony niemowląt	1	4	3
Przyrost naturalny	43	36	130

Źródło: baza Demografia <http://demografia.stat.gov.pl/bazademografia>

Przyrost naturalny jest definiowany, jako różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie. W roku 2011 przyrost naturalny zmniejszył swoją wartość o 7%. Z kolei w roku 2012 przyrost naturalny wzrasta znacznie, bo o 94% co ma zasadniczo wpływ na korzystne zmiany demograficznie w okręgu.

3. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE DRAWSKIM

W powiecie drawskim funkcjonują instytucje działające na rzecz podstawowych potrzeb mieszkańców powiatu i pozwalające rozwiązywać ich problemy społeczne, socjalne, związane z rodziną, opieką i wychowaniem dzieci

3.1 Infrastruktura społeczna i socjalna w powiecie drawskim

Tabela 5. instytucje działające na rzecz mieszkańców powiatu

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK 2013
Żłobki	0
Przedszkola	6 publicznych 5 niepublicznych
Szkoły podstawowe	11
Szkoły gimnazjalne	6
Zespoły Szkół	3
Zespoły Szkół Ponadgimnazjalnych	4
Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	1
Biblioteki publiczne	14
Domy Kultury	6
Obiekty sportowe	71
Świetlice wiejskie	57
Podstawowe Zespoły Opieki Zdrowotnej	9
Szpital	2
Apteki	15
Schroniska dla bezdomnych	2
Powiatowy Urząd Pracy	1
Sąd Rejonowy	1
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	1
Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności	1
Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna	1
Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	6
Ośrodki Pomocy Społecznej	6
Domy Pomocy Społecznej	1
Środowiskowe Domy Samopomocy	1

Punkt Interwencji Kryzysowej + miejsca hostelowe	1
Centrum Integracji społecznej	1
Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny	1
w tym Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza	1
Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy	2
Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy	1
Ośrodek – Rehabilitacyjno – Edukacyjno - Wychowawczy	1

Według art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej „pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienie osobom, rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”. Art. 3 ust. 1 wymienionej ustawy mówi, że „pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka”.

Za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w gminach odpowiedzialne są ośrodki pomocy społecznej. Jako podstawę do opracowania diagnozy posłużyły wybrane dane statystyczne ośrodków, dotyczące powodów przyznania pomocy według wielkości występowania.

Tabela 6. Powody przyznania świadczeń z pomocy społecznej w latach 2011-2013 w Powiecie Drawskim

Powód trudnej sytuacji życiowej	2011			2012			2013		
	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	Ogółem	W tym na wsi		Ogółem	W tym na wsi		Ogółem	W tym na wsi	
Ubóstwo	1416	626	4341	1517	704	4674	1913	906	6063
Sieroctwo	1	1	4	2	1	8	3	1	12
Bezdomność	98	5	57	46	10	59	49	16	59
Potrzeba ochrony macierzyństwa	301	213	1454	286	187	1664	267	170	1545
W tym: wielodzietność	245	181	1475	235	164	1446	213	144	1294
Bezrobocie	2161	1039	7523	2084	981	7260	2095	1003	7122
Niepełnosprawność	600	262	1503	607	269	1550	587	267	1440
Długotrwała ciężka choroba	844	379	2371	805	365	2216	798	358	2116
Bezradność w sprawach opiek. – wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego	288	138	1168	289	118	1137	609	381	2806
W tym: rodziny niepełne	248	108	907	250	91	887	263	99	944
Rodziny wielodzietne	55	34	320	47	31	290	160	103	1205
Przemoc w rodzinie	11	4	48	11	8	46	12	7	49
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Alkoholizm	361	165	928	375	187	992	340	162	828
Narkomania	14	2	23	13	0	19	17	1	33
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	43	18	108	60	21	118	61	28	138
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	6	4	20	17	13	56	6	3	14
Sytuacja kryzysowa	3	2	9	2	1	12	1	1	8
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	1	1	1	0	0	0	0	0	0

Źródło: Na podstawie danych z ops

3.2 Bezrobocie

Bezrobocie to zjawisko braku pracy zarobkowej dla osób zdolnych do pracy i jej poszukujących. Statystyki dotyczące bezrobocia w pewnym stopniu zniekształcają obraz ze względu na duży stopień bezrobocia ukrytego oraz tzw. „pracy na czarno”.

Bezrobocie w powiecie drawskim w ostatnich latach jest głównym powodem przyznawania świadczeń z pomocy społecznej. Od 2011 roku utrzymuje się liczba rodzin korzystających z tego powodu powyżej 2000 tysięcy.

Bezrobocie nie tylko samo w sobie jest problemem społecznym, u podstaw leży wiele innych kwestii społecznych. I tak np. szczególnie długotrwałe bezrobocie związane jest z obniżeniem standardu materialnego życia nie tylko samego bezrobotnego, ale i całej jego rodziny. Stąd bardzo często obszary długotrwałego bezrobocia pokrywają się w danym społeczeństwie z obszarami ubóstwa.

Wydłużenie się okresu bezrobocia powoduje zaostrzenie się zjawisk izolacji, napięć i konfliktów społecznych. Brak pracy jest przyczyną mającą wpływ na rozszerzanie się patologii społecznej oraz prowadzi do istotnego spadku warunków życia całych społeczności lokalnych. Przy długotrwałym okresie pozostawania bez pracy rozpoczyna się proces destrukcji. Uwydatnia się on w postaci izolacji społecznej, sceptycyzmu, stresem w rodzinie, pogorszeniem zdrowia psychicznego i fizycznego i zwiększonymi trudnościami w odszukaniu nowej pracy. Społeczne koszty bezrobocia powstają z niepełnego wykorzystania zasobów pracy w gospodarce oraz konieczności wspierania osób pozostających bez pracy ze środków publicznych, zwłaszcza w sytuacji

bezrobocia przymusowego, gdy gospodarka produkuje mniej dóbr niż wynoszą jej potencjalne zdolności.

Bezrobocie przedstawiane jest, jako istotny problem społeczno-gospodarczy.

W latach 2011 – 2012 nastąpiły znaczne wahania stopy bezrobocia w Powiecie Drawskim, w 2011 stopa bezrobocia wyniosła 26, 6% z kolei w roku 2012 nastąpił jej spadek do wartości 25,1 %. Z uwagi na bardzo wysoką stopę bezrobocia w województwie zachodniopomorskim, jak również na dynamiczne zmiany następujące na rynku pracy, powiat drawski jest zobowiązany do czynnego zaangażowania w działalność zapobiegającą wzrostowi bezrobocia.

Tabela 7. Rynek Pracy w latach 2011-2013

Wyszczególnienie	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Bezrobotni ogółem	5451	5030	5198
Bezrobotni długotrwale ogółem	3029	2904	2864
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	1241	1075	1042

Źródło: Dane z PUP z Drawsku Pomorskim

Tabela 8. Fluktuacja z bezrobocia w latach 2011-2012

Fluktuacja z bezrobocia	2011			2012		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Liczba rejestracji	6789	3368	3421	6210	2561	3649
Liczba wyrejestrowań	6703	3221	3482	6630	3058	3582

Źródło: Dane PUP w Drawsku Pomorskim

W roku 2011 roku w powiecie drawskim zarejestrowano 6789 osób bezrobotnych, w 2012 liczba ta spadła do 6210. Widać znaczną przewagę mężczyzn rejestrujących się w Urzędzie Pracy.

Sytuację bezrobocia oraz priorytety i cele w tym zakresie obrazuje „**Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2014-2020**”(rozdział 8)

3.3 Ubóstwo

Ubóstwo charakteryzuje się, jako stan występujący w przypadku niedoboru środków finansowych na zrealizowanie pierwszorzędnych potrzeb, klasyfikowanych w konkretnej populacji za niezbędne. Charakteryzując fundamentalne potrzeby zaliczymy do nich żywność, odzież, lokal mieszkalny, utrzymanie dobrego stanu zdrowia oraz zdobycie wykształcenia.

Zwiększonym prawdopodobieństwem wystąpienia ubóstwa są zagrożone rodziny wielodzietne a także niepełne, bezrobotne, jak również posiadające niewielkie dochody.

Ubóstwo jest to stan, w którym rodzina lub jednostka żyje poniżej wskaźnika dochodowego ustalonego zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Ubóstwo w konsekwencji prowadzi do zjawiska wykluczenia społecznego.

Głównym sposobem ograniczenia ubóstwa jest: zmniejszenie bezrobocia przez tworzenie nowych miejsc pracy, aktywizację zawodową osób ubogich, przekształcenie postaw roszczeniowych, biernych w postawy gotowe do zmian, odpowiedzialne za swój los i przyszłość swoich dzieci, posiadające umiejętności przystosowania się do istniejącej rzeczywistości.

Ubóstwo w powiecie drawskim w latach 2011-2013 znacznie się zwiększyło, bo z liczby rodzin 1416 w roku 2011 do 1913 rodzin w roku 2013. Świadczy to o pogorszeniu się sytuacji materialnej rodzin.

3.4 Niepełnosprawność oraz długotrwała i ciężka choroba

Kolejnym powodem przyznania świadczeń z pomocy społecznej w powiecie jest długotrwała ciężka choroba i niepełnosprawność.

Niepełnosprawność uznawana jest, jako stan będący rezultatem dysfunkcji natury fizycznej, psychicznej, ubytku anatomicznego lub dysfiguracji, będący skutkiem urazów, schorzeń lub zaburzeń rozwojowych i powodujący znaczące ograniczenia możliwości wykonywania przez jednostkę podstawowych czynności życiowych.

Za osobę niepełnosprawną uznawana jest osoba w pełni praw, doświadczająca uwarunkowań, które upośledzają ją w następstwie barier środowiskowych, ekonomicznych i społecznych. Trudności te są najczęściej potęgowane poprzez postawy społeczeństwa.

Wszystkie jednostki mają prawo do zarządzania swoim życiem i celami, jakie sobie stawiają. Jednak osoby niepełnosprawne by mieć taką możliwość potrzebują pomocy i wsparcia. Szczególnej pomocy wymagają rodziny posiadające dzieci niepełnosprawne, to jest pomocy w zakresie edukacji, udziału w życiu społecznym, czy rehabilitacji. Od 2012 roku potrzeby te zaspakaja Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno – Wychowawczy w Gudowie, który zajmuje się dziećmi i młodzieżą. Od grudnia 2007 roku w Drawsku Pomorskim przy PCPR działania ośrodek wsparcia dla osób upośledzonych i przewlekle psychicznie

chorych w wieku od 18 do 60 lat. Od wielu lat w Bobrowie funkcjonuje Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy. W Darskowie znajduje się dom pomocy społecznej dla osób psychicznie przewlekle chorych.

Inne formy pomocy osobom niepełnosprawnym ujęte zostały w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i zaliczają się do nich:

- orzekanie o niepełnosprawności
- rehabilitacja zawodowa
- rehabilitacja społeczna

oraz uprawnienia osób niepełnosprawnych, a także obowiązki i uprawnienia pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne.

Konsekwencją długotrwałej i ciężkiej choroby jest złożenie wniosku do właściwych instytucji, które zajmują się orzekaniem o niezdolności do pracy i samodzielnej egzystencji, np. ZUS, KRUS. W powiatach orzekaniem o niepełnosprawności dla celów pomocy społecznej i pozarentowych zajmują się Powiatowe Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Poniższe tabele obrazują liczbę wydanych orzeczeń oraz przyczyny w latach 2011 - 2013.

Tabela 9. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia i zatrudnienia (osoby powyżej 16 roku życia) w latach 2011 - 2013

Lp	Stopień niepełnosprawności					Wiek				Płeć		Wykształcenie					Zatrudnienie	
	Symbole	znaczny	umiarkowany	lekki	razem	16-25	26-40	41-60	60 i więcej	K	M	Mniej niż podstawowe	Podstawowe	Zasadnicze	średnie	Wyższe	Tak	Nie
Rok 2011																		
1	01-U	4	17	1	22	16	6	0	0	8	14	0	19	3	0	0	0	22
2	02-P	38	47	16	101	6	17	53	25	47	54	6	46	28	19	2	5	96
3	03-L	5	7	9	21	1	4	8	8	10	11	0	10	8	2	1	1	20
4	04-O	7	14	9	30	3	5	13	9	12	18	0	8	10	9	3	5	25
5	05-R	70	95	114	279	9	25	159	86	147	132	5	87	84	87	16	53	226
6	06-E	2	12	3	17	7	3	6	1	9	8	2	5	3	6	1	2	15
7	07-S	94	78	46	218	2	4	82	130	107	111	14	118	47	32	7	18	200
8	08-T	28	9	8	45	3	6	22	14	17	28	1	18	14	8	4	6	39
9	09-M	35	21	6	62	2	5	35	20	50	12	1	18	12	24	7	15	47
10	10-N	7	16	11	34	6	5	15	8	18	16	2	13	10	6	3	4	30
11	11-I	15	26	13	54	5	6	28	15	33	21	1	24	16	12	1	7	47
12	12-C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	RAZEM	305	342	236	883	60	86	421	316	458	425	32	366	235	205	45	116	767
2012																		
1	01-U	3	11	1	15	11	1	3	0	9	6	0	11	3	1	0	0	15
2	02-P	38	40	19	97	3	11	48	35	54	43	7	38	28	24	0	4	93
3	03-L	9	7	19	35	3	3	10	19	16	19	0	14	11	9	1	5	30
4	04-O	2	8	8	18	6	4	5	3	11	7	0	7	4	6	1	2	16
5	05-R	44	113	96	253	15	19	126	93	136	117	4	66	75	89	19	54	199
6	06-E	0	17	3	20	8	5	6	1	11	9	0	7	5	6	2	3	17
7	07-S	107	73	48	228	2	5	71	150	105	123	13	116	50	36	13	16	212
8	08-T	21	8	4	33	2	3	12	16	24	9	0	11	10	7	5	5	28
9	09-M	30	17	12	59	2	5	34	18	48	11	0	19	15	24	1	8	51
10	10-N	18	13	14	45	7	4	20	14	25	20	1	19	11	11	3	5	40
11	11-I	8	16	9	33	3	5	15	10	15	18	0	6	11	14	2	6	27
12	12-C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	RAZEM	280	323	233	836	62	65	350	359	454	382	25	314	223	227	47	108	728

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na Lata 2014- 2022

owe

Rok 2013																		
1	01-U	3	7	3	13	12	1	0	0	7	6	0	12	1	0	0	0	13
2	02-P	24	40	26	90	4	19	42	25	39	51	1	31	30	26	2	11	79
3	03-L	9	11	44	64	1	1	23	39	22	42	3	24	20	16	1	12	52
4	04-O	7	9	6	22	5	4	6	7	6	16	0	8	8	5	1	3	19
5	05-R	39	93	150	282	13	30	159	80	149	133	3	79	98	87	15	62	220
6	06-E	0	17	4	21	6	8	7	0	11	10	0	10	5	5	1	7	14
7	07-S	53	60	66	179	4	5	61	109	81	98	2	73	40	52	12	14	165
8	08-T	25	9	13	47	4	8	19	16	23	24	0	15	16	15	1	8	39
9	09-M	19	34	15	68	1	4	33	30	52	16	1	21	16	20	10	10	58
10	10-N	14	14	22	50	3	12	22	13	16	34	0	17	21	9	3	9	41
11	11-I	14	21	16	51	9	6	19	17	24	27	0	17	15	16	3	10	41
12	12-C	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	RAZEM	207	315	365	887	62	98	391	336	430	457	10	307	270	251	49	146	741

Objaśnienia:

01-U – upośledzenia umysłowe

02-P – choroby psychiczne

03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu

04-O – choroby narządu wzroku

05-R – upośledzenia narządu ruchu

06-E - Epilepsja

07-S – choroby układów oddechowego i krążenia

08-T - choroby układu pokarmowego

09-M – choroby układu moczowo - płciowego

10-N – choroby neurologiczne

11-I- inne w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zespęcenia, choroby układu krwiotwórczego

12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe

Tabela 10. Liczba wydanych orzeczeń wg przyczyn niepełnosprawności, wieku, płci, wykształcenia i zatrudnienia (osoby poniżej 16 roku życia) w latach 2011 - 2013

Lp	Przyczyny niepełnosprawności		Wiek			Płeć	
	Symbole	Razem liczba orzeczeń	0-3 lat	Od 4 do 7 lat	Od 8 do 16 lat	K	M
Rok 2011							
1	01-U	15	1	3	11	9	6
2	02-P	8	3	1	4	2	6
3	03-L	2	1	0	1	0	2
4	04-O	9	3	3	3	7	2
5	05-R	15	3	2	10	5	10
6	06-E	6	1	1	4	1	5
7	07-S	11	7	3	1	5	6
8	08-T	7	4	2	1	5	2
9	09-M	2	1	0	1	1	1
10	10-N	7	3	3	1	1	6
11	11-I	7	4	0	3	1	6
12	12-C	6	1	3	2	2	4
	RAZEM	95	32	21	42	39	56
Rok 2012							
1	01-U	8	2	2	4	3	5
2	02-P	8	2	2	4	3	5
3	03-L	5	1	1	3	3	2
4	04-O	6	2	3	1	5	1
5	05-R	11	3	2	6	6	5
6	06-E	6	0	3	3	1	5
7	07-S	18	9	5	4	8	10
8	08-T	8	4	1	3	3	5
9	09-M	2	0	1	1	0	2
10	10-N	9	5	2	2	2	7
11	11-I	4	2	0	2	1	3
12	12-C	4	1	2	1	1	3
	RAZEM	89	31	24	34	36	53
Rok 2013							
1	01-U	6	2	1	3	3	3
2	02-P	3	1	1	1	1	2
3	03-L	5	1	2	2	1	4
4	04-O	5	0	2	3	3	2
5	05-R	6	1	4	1	4	2
6	06-E	2	1	0	1	0	2
7	07-S	17	6	7	4	9	8
8	08-T	4	3	1	0	2	2

9	09-M	3	1	1	1	0	3
10	10-N	11	6	5	0	6	5
11	11-I	8	3	2	3	5	3
12	12-C	4	1	2	1	2	2
	RAZEM	74	26	28	20	36	38

Objaśnienia:

01-U – upośledzenia umysłowe

02-P – choroby psychiczne

03-L – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu

04-O – choroby narządu wzroku

05-R – upośledzenia narządu ruchu

06-E - Epilepsja

07-S – choroby układów oddechowego i krążenia

08-T - choroby układu pokarmowego

09-M – choroby układu moczowo - pęciowego

10-N – choroby neurologiczne

11-I - inne w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego

12-C – całościowe zaburzenia rozwojowe

Liczba wydanych orzeczeń dla osób powyżej 16 roku życia w latach 2011-2013 utrzymuje się na podobnym poziomie. Najwięcej wydano orzeczeń o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, tylko w ostatnim roku dominowały orzeczenie o stopniu lekkim. Najczęstszą przyczyną niepełnosprawności są choroby narządu ruchu, choroby układu oddechowego i krążenia, a następnie choroby psychiczne. W przedziale wiekowym najwięcej orzeczeń wydano osobom w wieku 41-60 lat z powodu chorób układu ruchu. Z kolei w przedziale 60 i więcej z powodu chorób układu krążenia.

Według danych Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w latach 2011, 2012, 2013 dla osób poniżej 16 roku życia najczęściej wydawane są orzeczenia o niepełnosprawności z powodu chorób układu oddechowego i krążenia, upośledzenia narządu ruchu, upośledzenia umysłowego, a także chorób neurologicznych.

Od 1999 roku centra pomocy rodzinie i urzędy pracy realizują zadania ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych poprzez dofinansowanie ze środków PFRON m.in. takich działań, jak: dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych, dofinansowanie tworzenia stanowisk pracy, do pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej, na szkolenia, staże osób niepełnosprawnych.

Na terenie Powiatu Drawskiego można zaobserwować znaczny wzrost w latach 2011- 2012 składanych wniosków na dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, gdyż w roku 2011 dofinansowanie takie otrzymało 178 osób, natomiast w roku 2012 roku było to już 299 osób. Spore

podwyższenie wykorzystania środków PFRON pojawiło się także przy dofinansowaniu do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny, ponieważ w roku 2011 otrzymało je 86 osób, natomiast w roku 2012 była to już liczba 111 osób. Liczba osób korzystających z dofinansowań zależy od wysokości przyznanych środków PFRON. Z dofinansowań najwięcej osób korzysta z gminy Drawsko Pomorskie i Złocieniec.

Od roku 2012 Powiat Drawski za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie przystąpił do realizacji finansowanego ze środków PFRON pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Celem programu jest pomoc osobom niepełnosprawnym, posiadającym orzeczenie o niepełnosprawności, orzeczenie o stopniu umiarkowanym lub znacznym z dysfunkcją ruchu – oprzyrządowanie do samochodu; wzroku lub obu kończyn górnych – sprzęt elektroniczny; uniemożliwiająca samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym – wózek elektryczny; po amputacji kończyn – protezy, a także osobom aktywnym zawodowo pełniącym rolę opiekuna prawnego dziecka uczęszczającego do przedszkola i osobom niepełnosprawnym uczącym się w szkole policealnej lub wyższej.

W ramach programu udzielono wsparcia w 2012 roku 25 osobom na kwotę **130.745,37 zł**, a w 2013 roku 37 osobom na kwotę **137 826,70 zł**.

Tabela 11. Wykorzystanie środków PFRON za lata 2011 – 2013 z podziałem na zadania i gminy

Zadanie	2011						Ogółem wykorzystanie środków PFRON z podziałem na zadania
	Gmina Złocieniec	Gmina Drawsko Pomorskie	Gmina Czaplunek	Gmina Kalisz Pomorski	Gmina Wierzchowo	Gmina Ostrowice	
Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych	1 osoba 10.566,00 zł	3 osoby 21.000,00 zł	1 osoba 11.900,00 zł	5 osób 21.200,00 zł	1 osoba 9.600,00zł	1 osoba 7.603,80zł	12 osób 81.869,80 zł
Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny	43 osoby 27.092,39zł	16 osób 11.823,31zł	14 osób 7.395,82zł	9 osób 10.201,48zł	3 osoby 5.562,00zł	1 osoba 600,00 zł	86 osób 62.675,00 zł
Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	72 osoby 56.971,20 zł	74 osoby 59.120,00 zł	13 osób 10.812,00 zł	13 osób 9.428,00 zł	3 osoby 2.442,00 zł	3 osoby 2.587,00 zł	178 osób 141.360,20 zł
Ogółem wykorzystanie środków PFRON przez gminy	116 osób 94.629,59 zł	93 osoby 91.943,31zł	28 osób 30.107,82 zł	27 osób 40.829,48 zł	7 osób 17.604,00 zł	5 osób 10.790,80 zł	276 osób 285.905,00 zł

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na Lata 2014- 2022

Rok	2012						
Zadanie	Gmina Złocieniec	Gmina Drawsko Pomorskie	Gmina Czaplinek	Gmina Kalisz Pomorski	Gmina Wierzychowo	Gmina Ostrowice	Ogółem wykorzystanie środków PFRON z podziałem na zadania
Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych	6 osób 21.395,00 zł	4 osoby 43.455,83 zł	4 osoby 19.092,73 zł	x	2 osoby 9.780,00 zł	1 osoba 6.000,00 zł	17 osób 99.723,56 zł
Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny	29 osób 28.724,87 zł	34 osoby 38.480,80 zł	26 osób 20.693,90 zł	17 osób 14.751,05 zł	4 osoby 2.755,50 zł	1 osoba 870,00 zł	111 osób 106.276,12 zł
Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	90 osób 67.240,00 zł	144 osoby 121.819,00 zł	24 osoby 18.888,00 zł	34 osoby 24.021,00 zł	5 osób 4.514,00 zł	2 osoby 1.403,00 zł	299 osób 237.885,00 zł
Ogółem wykorzystanie środków PFRON przez gminy	125 osób 117.359,87 zł	182 osoby 203.755,63 zł	54 osoby 58.674,63 zł	51 osób 38.722,05 zł	11 osób 17.049,50 zł	4 osoby 8.273,00 zł	427 osób 443.884,68 zł

Rok	2013						
Zadanie	Gmina Złocieniec	Gmina Drawsko Pomorskie	Gmina Czaplinek	Gmina Kalisz Pomorski	Gmina Wierzychowo	Gmina Ostrowice	Ogółem wykorzystanie środków PFRON z podziałem na zadania
Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych	2 osoby 17.500,00 zł	11 osób 60.910,54 zł	2 osoby 7.406,00 zł	1 osoba 2.500,00 zł	x	2 osoby 8.500,00 zł	18 osób 96.816,54 zł
Dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze, sprzęt rehabilitacyjny	68 osób 53.224,79 zł	26 osób 41.971,49 zł	11 osób 28.587,32 zł	9 osób 1.364,86 zł	3 osoby 3.270,00 zł	4 osoby 13.051,00 zł	121 osób 141.469,46 zł
Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	72 osoby 52.702,00 zł	80 osób 61.055,00 zł	7 osób 5.680,00 zł	9 osób 7.736,00 zł	4 osoby 3.238,00 zł	4 osoby 3.779,00 zł	176 osób 134.199,00 zł
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny Stowarzyszenie „Ametyst” w Czaplunku	X	X	2.000,00 zł stoł do masażu korzysta 21 osób niepełnosprawnych ze stowarzyszenia	x	x	X	2.000,00 zł
Ogółem wykorzystanie środków PFRON przez gminy od 2011 do 2013	142 osoby 123.426,79 zł	117 osób 163.937,03 zł	41 osób 43.682,32 zł	19 osób 11.600,86 zł	7 osób 6.508,00 zł	10 osób 25.330,00 zł	336 osób 374.485,00 zł

Źródło: PCPR w Drawsku Pomorskim

3.4.1 Osoby starsze

W powiecie drawskim na podstawie danych statystycznych GUS (tabela nr 2, str.10) obserwuje się znaczny wzrost liczby osób w wieku

poprodukcyjnym, bo z 8445 osób w roku 2010 do 9360 w roku 2012. Stanowi to 15,94 % ludności w powiecie drawskim w roku 2012.

W tej grupie społecznej pojawiają się zwiększone problemy zdrowotne: choroby układu krążenia, oddechowego, zwyrodnienia, zespoły geriatryczne. Jest to postępujące zjawisko związane z procesem starzenia się ludności nie tylko w Polsce. Polska w porównaniu z innymi państwami UE w sensie demograficznym jest nadal młoda. Należy do grupy państw o najniższym wskaźniku starości.

WHO za początek starości przyjmuje umownie 60 rok życia: 60 - 74 starość wczesna, starość późna 75-89 i starość bardzo późna 90 i powyżej, inaczej długowieczność lub wiek sędziwy. Starzenie się populacji jest zmianą struktury zmierzająca do zwiększenia udziału w populacji ludności w wieku powyżej 60 lub 65 roku życia . Jest zjawiskiem złożonym i długofalowym, zależnym od procesów rozrodczości, umieralności i migracji.

Osiągnięcie przez ludzi starszych poczucia bezpieczeństwa, zapewnienie im właściwego dostępu do świadczeń zdrowotnych, poszanowanie ich godności osobistej, stworzenie możliwości aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym, gospodarczym i kulturalnym wymaga wprowadzenia innowacyjnych rozwiązań systemowych i prawnych.

Przede wszystkim istotna jest profilaktyka umożliwiająca promocję sposobu życia i warunków sprzyjającym dobremu zdrowiu, a więc programy zdrowotne, walka z otyłością, paleniem tytoniu, alkoholizmem.

Osobom, które ze względu na wiek , chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych mogą być przyznawane przez ops-y usługi opiekuńcze. I tak w roku 2011 z usług tych skorzystało 155 osób, 2012-172, 2013-156 osób potrzebujących.

Nie ma w powiecie domu dziennego pobytu dla osób w podeszłym wieku, domu pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle somatycznie chorych.

W powiecie drawskim na dzień dzisiejszy ogromną rolę integrującą i aktywizującą seniorów odgrywa Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów, który prężnie działa niemalże we wszystkich gminach powiatu. W Złocieńcu działa Uniwersytet III wieku. W obszarze zdrowia aktywnie działa Polskie Stowarzyszenie Diabetyków.

3.5 Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego

Kolejną nieprawidłowością społeczną uprawniającą do korzystania z pomocy społecznej jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Prawidłowo funkcjonująca rodzina kształtuje osobowość dziecka, zaspakaja jego potrzeby, stymuluje do rozwoju, kreuje postawy społeczne. Występowanie bezradności wynika głównie z bezrobocia, biedy, uzależnień a to często doprowadza do wyuczonej bezradności, lekceważenia odpowiedzialności za wychowanie dzieci, za własną rodzinę, przemocy i przestępstw. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych niejednokrotnie jest podstawą do organizowania zastępczych form opieki nad dzieckiem.

W myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

1. rodzinnej

1) rodziny zastępczej

- spokrewnionej
- niezawodowej
- zawodowej, w tym zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowej specjalistycznej

2) rodzinnego domu dziecka

2. instytucjonalnej

1) placówki opiekuńczo – wychowawczej typu:

- socjalizacyjnego
- interwencyjnego
- specjalistyczno – terapeutycznego
- rodzinnego

2) regionalnej placówki opiekuńczo – terapeutycznej, w której umieszczane są dzieci, które ze względu na stan zdrowia wymagają specjalistycznej opieki i rehabilitacji i z tego powodu nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej

3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego - jest to placówka przeznaczona dla dzieci, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. Pobyt dziecka nie może trwać dłużej niż do ukończenia 1 roku życia.

Od wielu lat w powiecie drawskim występuje duże zapotrzebowanie na rodziny zastępcze. Problemów z wykonywaniem postanowień sądu o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej nie rozwiązała utworzona w 2010 roku placówka opiekuńczo – wychowawcza. Poniższe tabele obrazują dane dotyczące pieczy zastępczej w powiecie.

Tabela 12. Rodziny zastępcze w latach 2011 – 2013 w Powiecie Drawskim (stan na 31.XII.)

Typ Rodziny \ Rok	Rodziny zastępcze ogółem	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niespokrewnione / niezawodowe	Rodziny zawodowe
2011	119	92	20	7
2012	124	80	37	7
2013	118	72	39	7

Źródło: PCPR w Drawsku Pomorskim

Tabela 13. Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w latach 2011 – 2013 (stan na 31.XII.)

Liczba Dzieci \ Rok	Ogółem	Nowo umieszczonych	Powróciły do rodziców	Przysposobionych
2011	184	39	15	2
2012	181	33	7	2
2013	183	43	18	5

Źródło :Dane PCPR w Drawsku Pomorskim

Tabela 14 Rodziny zastępcze w Gminach Powiatu Drawskiego w latach 2011 – 2013

Gmina	Liczba rodzin zastępczych									Liczba umieszczonych dzieci								
	Spokrewnione			niespokrewnione / niezawodowe			Zawodowe			spokrewnione			niespokrewnione/ niezawodowe			Zawodowe		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Drawsko Pom.	21	20	17	4	6	8	0	0	0	27	24	24	5	7	8	0	0	0
Czaplinek	17	13	11	2	6	8	4	5	5	29	17	13	3	10	13	15	18	15
Złocieniec	34	28	28	5	11	9	2	1	1	45	43	36	8	12	14	9	5	5
Kalisz Pom.	11	10	8	8	9	11	1	1	1	12	11	10	14	16	24	3	1	5
Ostrowice	4	4	4	0	3	1	0	0	0	5	5	7	0	4	1	0	0	0
Wierzchowo	5	5	4	1	2	2	0	0	0	6	5	4	3	3	4	0	0	0
Razem	92	80	72	20	37	39	7	7	7	124	105	94	33	52	64	27	24	25

Źródło: Dane z PCPR w Drawsku Pomorskim

Tabela 15. Liczba dzieci z gmin Powiatu Drawskiego przebywające w Placówce Opiekuńczo- Wychowawczej w Drawsku Pomorskim w latach 2011 – 2013 (stan na 31.XII.)

Rok	2011 rok	2012 rok	2013 rok
Gmina	Liczba dzieci	Liczba dzieci	Liczba dzieci
Drawsko Pomorskie	3	0	0
Czaplinek	0	1	2
Złocieniec	4	3	5
Kalisz Pomorski	5	3	1
Ostrowice	0	0	1
Wierzchowo	2	3	3
Razem	14	10+1 (dziecko z innego powiatu)	12+4 (dzieci z innych powiatów)

Źródło :Dane PCPR w Drawsku Pomorskim

Odpowiednio w latach 2011, 2012, 2013 liczba dzieci z terenu powiatu drawskiego przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w innych powiatach przedstawia się następująco: 8, 7, 14 dzieci. Zatem zauważa się znaczny wzrost umieszczonych dzieci w roku 2013 zarówno w rodzinach zastępczych, jak i w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Wychowankowie, którzy osiągnęli pełnoletniość przebywając na mocy postanowienia sądu (przynajmniej 1 rok) w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej, domu pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno- wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opieką lub młodzieżowym ośrodku wychowawczym zostają objęci pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także pomocą :

- pieniężną na usamodzielnienie
- pieniężną na kontynuowanie nauki, jeśli się uczy
- w formie rzeczowej na zagospodarowanie
- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionych
- w uzyskaniu zatrudnienia.

Pomoc na usamodzielnianie udzielana jest na podstawie Indywidualnego Programu Usamodzielnienia i złożonego wniosku. Program sporządza osoba usamodzielniana wspólnie z opiekunem usamodzielnienia, a zatwierdza kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Tabela 16. Wychowankowie z Rodzin Zastępczych

Wyszczególnienie	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Kontynuowanie nauki	43	36	36
Usamodzielnienie	4	6	4
Zagospodarowanie	6	6	3

Źródło :Dane PCPR w Drawsku Pomorskim

Tabela 17. Wychowankowie z placówek

Wyszczególnienie	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013
Kontynuowanie nauki	14	14	14
Usamodzielnienie	1	2	1
Zagospodarowanie	2	3	1

Źródło :Dane PCPR w Drawsku Pomorskim

3.6 Alkoholizm

Kolejną z grup dysfunkcyjnych, którą obejmuje pomocą system pomocy społecznej stanowią osoby uzależnione od alkoholu. Problemy wynikające z nadużywania alkoholu stanowią bezsprzecznie jeden z najpoważniejszych problemów społecznych. Zjawisko to ma istotny wpływ nie tylko na stan zdrowia populacji, funkcjonowanie rodzin, poczucie bezpieczeństwa społecznego (przestępstwa, wypadki) ale i na zdolność do podjęcia pracy, i efektywność pracy.

Liczba rodzin w powiecie korzystających z pomocy społecznej z powodu nadużywania alkoholu w latach 2011-2013 oscyluje odpowiednio w liczbach 361, 375, 340 rodzin. Z problemem nadużywania alkoholu pracownicy socjalni spotykają się od lat. Niepokojącym jest fakt obniżenia wieku inicjacji alkoholowej. W rodzinach dość często obserwuje się stwarzanie sytuacji sprzyjających picciu alkoholu, stosowanie zachęt do jego spożywania i ukazywania łatwości jego zdobywania. Szczególne znaczenie w tych rodzinach nabiera wzorzec picia alkoholu i niekorzystny wpływ rozbieżności między zachowaniem rodziców a wymaganiami wobec dziecka, brak kontroli ze strony rodziców, stosowanie niewłaściwych metod wychowawczych. Alkoholizm rodziców to jedna z przyczyn interwencji sądu w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W wielu rodzinach zauważa się zjawisko „dziedziczenia alkoholizmu”. Praca z tak zaburzonymi klientami jest bardzo trudna, długotrwała i często skazana na niepowodzenie. Z pomocą osobom z problemem alkoholowym przychodzą w naszym powiecie: gminne komisje

rozwiązywania problemów alkoholowych, punkty konsultacyjne, punkt interwencji kryzysowej, poradnia terapii uzależnień, policja, sąd rejonowy.

3.7 Przemoc w rodzinie

Przemoc w rodzinie, jako powód przyznania pomocy w tabelach sprawozdawczych jest znikomy, ale jako problem społeczny w powiecie okazuje się zjawiskiem narastającym, o czym świadczą liczby założonych niebieskich kart: rok 2012 – 197, rok 2013 – 288.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, pod pojęciem tym rozumie się jednorazowe lub powtarzające się działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobro osobiste członków rodziny. Przemoc prowadzi do narażenia poddanych jej członków rodziny na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołuje cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie może przybrać różne formy:

- a. przemocy fizycznej np. bicie, popychanie, szarpanie, kopanie, podduszanie,
- b. przemocy psychicznej np. poniżanie, obrażanie, wyzywanie, ciągła krytyka, wyśmiewanie, domaganie się posłuszeństwa, degradacja, werbalne stosowanie gróźb,
- c. przemocy seksualnej np. zmuszanie osoby najbliższej do współżycia, demonstrowanie zazdrości, sadystyczne formy współżycia seksualnego,
- d. ekonomicznej np. odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy, niezaspokojenie potrzeb materialnych rodziny.

Ofiarami przemocy w rodzinie mogą być dzieci, współmałżonkowie, partnerzy, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze.

Przemoc w rodzinie to zjawisko, które nie powinno istnieć. Niestety ma ona miejsce i notorycznie jest zachowywana w tajemnicy przez osoby jej doświadczające. Ofiary z różnych przyczyn nie chcą się upubliczniać i oskarżać sprawców przemocy. Osoby z najbliższego otoczenia także nie decydują się na doniesienie o przypuszczeniu występowania przemocy, mimo świadomości rozgrywającego się w pobliżu dramatu. Z roku na rok obserwuje się większą świadomość krzywdy osób dotkniętych przemocą. Ofiary przemocy lub osoby im bliskie najczęściej szukają wsparcia w jednostkach pomocy społecznej położone najbliżej ich miejsca zamieszkania, tj. ośrodkach pomocy społecznej, gdzie funkcjonują zespoły interdyscyplinarne, które zajmują się diagnozowaniem problemu przemocy w rodzinie, podejmowaniem działań w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowaniem interwencji w środowisku dotkniętym przemocą.

Instytucjami uprawnionymi do pomocy w ramach procedury Niebieskiej Karty jest: policja, gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, placówki oświatowe, ochrony zdrowia i pomocy społecznej.

Tabela 18. Liczba porad udzielonych w PIK

PIK	2011	2012	2013
Radca Prawny	113	89	178
Psycholog	77	62	67
Tel. Zaufania	65	28	13

Źródło: Dane OWDiR

Tabela 19. Liczba osób korzystających z programu korekcyjno-edukacyjnego

Rok	2011	2012	2013
Program korekcyjno - edukacyjny	8 5 ukończyło	8 3 ukończyły	8 3 ukończyły

Źródło: Dane OWDiR

Tabela 20. Liczba założonych Niebieskich Kart

	2011	2012	2013
Niebieska karta	29	197	288

Źródło: Dane PIK, GKRPA i OPS

Tabela 21. Liczba Niebieskich Kart założonych przez Policję

	2011	2012	2013
Czaplinek	15	1	15
Wierzchowo i Kalisz Pomorski	17	24	22
Złocieniec i Ostrowice	19	4	14
Drawsko Pomorskie	28	22	20
Razem	79	51	81

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Drawsku Pomorskim

Tabela 22. Działania interwencyjne związane z przemocą w rodzinie podejmowane przez Policję w latach 2011-2013:

	2011	2012	2013
Zatrzymanie sprawców	45	14	5
Doprowadzenie do policyjnych pomieszczeń wytrzeźwień	45	19	11
Umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej lub rodzinie najbliższej	1	0	0
Udzielenie pomocy medycznej , umieszczenie w szpitalu	1	0	0

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Drawsku Pomorsku

4. SEKTOR POZARZĄDOWY

Organizacje pozarządowe są przejawem społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form aktywności społecznej. Odgrywają ważną rolę nie tylko w integracji lokalnej społeczności, organizacyjnym wzmocnieniu władz lokalnych, lecz również zwiększają szanse rozwoju małych i średnich miejscowości. Dobrze zorganizowane środowisko może sprzyjać aktywizowaniu nie tylko pojedynczych osób i grup społecznych, ale ich lokalnego otoczenia, sprzyja budowaniu samowystarczalności społeczności lokalnych poprzez uruchomienie i wykorzystanie jej zasobów.

W roku 2013 w powiecie drawskim funkcjonowało kilkadziesiąt organizacji pozarządowych.

Organy samorządu powiatowego podejmowały współpracę na podstawie Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, przyjętego przez Radę Powiatu dotyczącą współpracy finansowej i pozafinansowej.

Tabela 23. Stowarzyszenia powiatu biorące udział w otwartych konkursach w 2013 roku

L.P.	NAZWA STOWARZYSZENIA/ PODMIOTU/	NAZWA ZADANIA
WSPIERANIE I UPOWSZECHNIANIE KULTURY FIZYCZNEJ		
1	Uczniowski Klub Sportowy „Orlik Złocieniec” , ul. F. Chopina 10, 78-520 Złocieniec	Organizacja zajęć rekreacyjno – sportowych w okresie zimowym 2013 oraz organizacja III Mikołajkowego Turnieju Piłki Nożnej Orlików Powiatu Drawskiego.
2	Polski Związek Wędkarski Okręg w Koszalinie , ul. Łużycka 55, 75-838 Koszalin, Koło „KARP” w Złocięcu , ul. Wolności 6, 78-520 Złocieniec	Wędkuj z nami – organizacja imprez wędkarskich.
1.	Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze Oddział w Drawsku Pomorskim , ul. Pl. Konstytucji 7, 78-500 Drawsko Pomorskie	Rowerzyści w środku Powiatu Drawskiego.
2.	Klub Karate Kyokushin Kan Kalisz Pomorski , ul. Piłsudskiego 10, 78-520 Złocieniec	Organizacja Mistrzostw Polski Północnej Polskiej Federacji Kyokushin Karate.
3.	Uczniowski Klub Sportowy „Orlik Złocieniec” ,	Majowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Starosty Drawskiego.

	ul. F. Chopina 10, 78-520 Złocieniec	
4.	Klub Walki Washi, Broczyno 57, 78-550 Czaplunek	Zachodniopomorska Olimpiada Sportów Walki Dzieci i Młodzieży o Puchar Starosty Drawskiego.
5.	Stowarzyszenie „Filar”, ul. B. Chrobrego 4, 78-500 Drawsko Pomorskie	III Międzypowiatowy Turniej Tańca Osób Niepełnosprawnych Drawsko Pomorskie 2013.
6.	Uczniowski Klub Sportowy „Szkwał”, ul. I Dywizji Wojska Polskiego 4, 78-520 Złocieniec	Organizacja Regat o Puchar Starosty z okazji obchodów 15 – lecia Powiatu Drawskiego.
7.	Uczniowski Klub Sportowy „Volley Team”, ul. Wałęcka 49, 78-550 Czaplunek	Organizacja turniejów mini siatkówki o zasięgu wojewódzkim i ogólnopolskim promujących Powiat Drawski i walory rekreacji ruchowej.
8.	Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Powiatu Drawskiego, ul. Stary Rynek 5, 78-520 Złocieniec	Organizacja Maratonu Pływackiego.
9.	Uczniowski Klub Sportowy „Iras”, ul. Wałęcka 49, 78-550 Czaplunek	Integracja dzieci i młodzieży z terenu Powiatu Drawskiego poprzez turniej piłki nożnej.
10.	Klub Olimpijczyka, ul. Suchowska 10, 78-540 Kalisz Pomorski	II Powiatowa Olimpiada Przedszkolaków.
11.	Stowarzyszenie Klub Aktywny, ul. 11 Pułku Piechoty 19/1, 78-500 Drawsko Pomorskie	Centrum Sportu i Rekreacji Powiatu Drawskiego.
12.	Uczniowski Klub Sportowy „Traper”, ul. Czwartaków, 78-520 Złocieniec	Promocja sportu wśród mieszkańców Powiatu Drawskiego i promocja Powiatu Drawskiego poprzez sport.
13.	Chorągiew Zachodniopomorska Związku Harcerstwa Polskiego, ul. Moniuszki 26, 78-550 Czaplunek	Popularyzacja walorów rekreacji ruchowej w formie organizacji imprez turystycznych i krajoznawczych, rajdów i zjazdów pieszych i rowerowych.
14.	Międzyszkolny Klub Sportowy „Junior”, ul. I Dywizji Wojska Polskiego 4 a, 78-520 Złocieniec	Organizacja zajęć rekreacyjno – sportowych w okresie wakacji letnich.
15.	Klub Strzelecki „CEL” Złocieniec, ul. Czaplunek 3, 78-520 Złocieniec	Powiatowe Zawody Strzeleckie Młodzieży Gimnazjalnej i Ponadgimnazjalnej z okazji Dnia Dziecka.
16.	Klub Strzelecki „CEL” Złocieniec, ul. Czaplunek 3, 78-520 Złocieniec	Powiatowe Zawody Strzeleckie Upamiętniające 68. Rocznicę Powrotu Złocienka do Macierzy.
17.	Towarzystwo Rekreacyjno – Sportowe „Anders”, ul. Okrzei 9, 78-520 Złocieniec	Organizacja VI Mistrzostw Powiatu Drawskiego w Biegu Patrolowym dla szkół ponadgimnazjalnych i gimnazjów.

18.	Uczniowski Klub Sportowy „Traper” , ul. Czwartaków 2, 78-520 Złocieniec	Udział zawodników UKS „Traper” w Mistrzostwach Świata ISF w Biegach na Orientację PORTUGALIA 2013.
19.	Klub Karate Kyokushin Złocieniec , ul. Bohaterów Monte Cassino 1a – 1b, 78-520 Złocieniec	XIV Wojewódzka Olimpiada Młodzieży w Karate Kyokushin – Złocieniec 2013, VI Turniej Mikołajkowy w Karate Kyokushin – Złocieniec 2013.
20.	Powiatowe Stowarzyszenie Sportu Szkolnego , ul. Złocieniecka 25, 78-500 Drawsko Pomorskie	Powiatowy system współzawodnictwa w sporcie młodzieżowym.
KULTURA, SZTUKA, OCHRONA DÓBR KULTURY I TRADYCJI		
23	Stowarzyszenie „Jesteśmy Razem” , ul. Wolności 20, 78-540 Kalisz Pomorski	Piknik młodych naukowców.
24	Stowarzyszenie „Jesteśmy Razem” , ul. Wolności 20, 78-540 Kalisz Pomorski	Telewizyjny news.
25	Stowarzyszenie Przyjaciół Kultury „Inspiracja” , ul. Połczyńska 6, 78-520 Złocieniec	XV Regionalny Przegląd Twórczości Poetyckiej „Spotkanie z Zajączkiem”.
26	Stowarzyszenie Przyjaciół Kultury „Inspiracja” , ul. Połczyńska 6, 78-520 Złocieniec	Palmy i pisanki wielkanocne. Kultura tradycji wielkanocnych w Powiecie Drawskim.
27	Stowarzyszenie Muzeum PBR w Bolegorzynie , Bolegorzyn 1, 78-506 Ostrowice	Obchody V Rocznicy Powstania Muzeum PBR w Bolegorzynie.
OCHRONA I PROMOCJA ZDROWIA		
28	Zachodniopomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Szczecinie , ul. Wojska Polskiego 63, 70-476 Szczecin	Promocja zdrowia, w tym udzielanie pierwszej pomocy oraz promocja honorowego krwiodawstwa.
29	Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Powiatu Drawskiego , ul. Stary Rynek 5, 78-520 Złocieniec	Organizacja szkoleń z udzielania pierwszej pomocy.
30	Chorągiew Zachodniopomorska Związku Harcerstwa Polskiego , ul. Moniuszki 26, 78-550 Czaplinek	Harcerski program edukacji dzieci i młodzieży, którego celem jest zmniejszenie zainteresowania alkoholem i narkotykami oraz promujący zdrowy tryb życia bez nałogów.
31	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków ,	Organizacja badań profilaktycznych.

	Koło Miejskie w Drawsku Pomorskim , ul. 11 Pułk Piechoty 26, 78-500 Drawsko Pomorskie	
32	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Koło Miejskie w Złocięncu , ul. Wolności 6, 78-520 Złocieniec	Profilaktyka i zapobieganie cukrzycy mieszkańców gminy Złocieniec i gminy Wierzychowo.
33	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Koło Miejskie w Czaplunku , ul. Wałęcka 54, 78-550 Czaplunek	Cukrzyca – chrońmy naszą przyszłość.
DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OSÓB W WIEKU EMERYTALNYM		
34	Stowarzyszenie „Wspólnota Lokalna” , ul. Kochanowskiego 12/11, 78-550 Czaplunek	Aktywna jesień życia
35	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Oddział Rejonowy w Złocięncu , ul. Mickiewicza 16, 78-520 Złocieniec	Integracja członków Związku poprzez aktywne spędzanie czasu
36	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Oddział Rejonowy w Drawsku Pomorskim , Pl. Konstytucji 7, 78-500 Drawsko Pomorskie	Działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym.
37	Stowarzyszenie „Otwarcia na Wszystko” , ul. Gierymskiego 2 a, 78-500 Drawsko Pomorskie	Aktywni 50+
38	Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku , ul. Wolności 6, 78-520 Złocieniec	Promowanie i wspieranie aktywnych form spędzania czasu wolnego oraz uczestnictwo starszych w życiu społecznym.
DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH		
39	Złocienieckie Stowarzyszenie „Uśmiech dziecka” , ul. I Dywizji Wojska Polskiego 4 a, 78-520 Złocieniec	Impreza integracyjna rekreacyjno-sportowa z okazji Dnia Dziecka dla młodzieży niepełnosprawnej Powiatu Drawskiego.
40	Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Ametyst” , ul. Wałęcka 49, 78-550 Czaplunek	II Powiatowy Zlot Integracyjny „Sprawnych Inaczej” – dla uczczenia Europejskiego Dnia Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych.
41	Stowarzyszenie „Filar” , ul. B. Chrobrego 4, 78-500 Drawsko Pomorskie	Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych.
42	Złocienieckie Stowarzyszenie „Uśmiech dziecka” ,	Warsztaty terapii zajęciowej dla młodzieży niepełnosprawnej Powiatu Drawskiego.

ul. I Dywizji Wojska Polskiego 4 a,
78-520 Złocieniec

5. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT to z angielskiego - mocne strony – słabe strony, szanse i zagrożenia jest jedną z najpopularniejszych heurystycznych technik analitycznych służących porządkowaniu informacji. Bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego. W przypadku strategii rozwiązywania problemów społecznych stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nami stoją. Przedstawiona tabela obejmuje następujące obszary:

- bezrobocie
- rodzina
- niepełnosprawność i osoby starsze
- uzależnienia i przemoc w rodzinie

OBSZAR BEZROBOCIE

mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie działań mających na celu ograniczenie zjawiska bezrobocia - aktywne narzędzia na rynku pracy: prace społecznie użyteczne, prace interwencyjne, staże, szkolenia podnoszące kwalifikacje - rozpowszechnianie ofert pracy z zagranicy - pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych 	<ul style="list-style-type: none"> - słaby rozwój nowych miejsc pracy - niedostateczna liczba inwestorów tworzących nowe miejsca pracy w gminach powiatu - brak organizacji pozarządowych działających na rzecz osób bezrobotnych - mała aktywność osób bezrobotnych - łatwość uzyskania pomocy materialnej z pomocy społecznej
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - korzystanie przez osoby bezrobotne z dostępu do europejskich rynków pracy - zmiana postaw osób bezrobotnych - rozwój małych i średnich przedsiębiorstw 	<ul style="list-style-type: none"> - zjawisko wyuczonej bezradności - dziedziczenie bezrobocia - migracja zarobkowa młodzieży - zjawisko wykluczenia społecznego - szeroko rozwinięte zjawisko pracy „na czarno”

OBSZAR RODZINA

mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - zainteresowanie władz rozwiązywaniem problemów społecznych -funkcjonowanie instytucji udzielających pomocy osobom i rodzinom dysfunkcyjnym - rozwój poradnictwa specjalistycznego - rozwijanie rodzinnej pieczy zastępczej - podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników - działalność organizacji pozarządowych na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży - zatrudnianie asystentów rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> - niedostateczny dostęp rodzin wymagających poradnictwa specjalistycznego do tej formy wsparcia - mały poziom współpracy instytucji z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży - duża liczba rodzin o niskim poziomie życia - duża liczba rozwodów - brak stałej, dobrej współpracy między instytucjami - mała liczba kandydatów na rodziny zastępcze - duży odsetek rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi i prowadzeniem gospodarstwa domowego - niewystarczające zatrudnienie asystentów rodziny
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - wsparcie asystentów rodziny - warunki do prowadzenia pracy socjalnej - rozwój świetlic z odpowiednią kadrami - wzrost świadomości społecznej w kwestiach wychowania, przemocy, uzależnień - realizacja projektu „Schematom STOP!” 	<ul style="list-style-type: none"> - duża liczba rodzin i dzieci zagrożonych dysfunkcjami - wzrost liczby rodzin wymagających poradnictwa specjalistycznego - zjawisko bezradności i bezsilności społecznej - postępująca degradacja wartości rodziny

NIEPEŁNOSPRAWNI ORAZ OSOBY STARSZE

mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - dostęp do rehabilitacji społecznej i zawodowej ze środków PFRON - rozwój instytucji wspierający osoby (dzieci) niepełnosprawne - wzrost tolerancji wobec osób niepełnosprawnych - dobra współpraca z organizacjami pozarządowymi w kwestiach osób niepełnosprawnych i osób starszych - zaangażowanie organizacji pozarządowych w rozwój integracji społecznej 	<ul style="list-style-type: none"> - brak dziennych ośrodków wsparcia dla osób starszych - brak domów pomocy społecznej dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle somatycznie chorych - niewystarczający poziom likwidacji barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznych, na ulicach i chodnikach
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - dostrzeganie problemów osób niepełnosprawnych i osób starszych przez władze - rozwój sieci placówek wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych psychicznie i osób starszych 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym - ograniczony dostęp do rehabilitacji - izolacja osób starszych i niepełnosprawnych

OBSZAR KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI

mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - podnoszenie przez pracowników pomocy społecznej kwalifikacji zawodowych - podnoszenie jakości obsługi klientów - podejmowanie współpracy z innymi instytucjami - informowanie klientów o możliwościach wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> - brak platformy współpracy i dobrej komunikacji między instytucjami - organizacja działań zapobiegających wypaleniu zawodowemu - brak wiedzy u pracowników o działalności organizacji pozarządowych i innych instytucjach wsparcia, mogących świadczyć pomoc mieszkańcom
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - dobrze wykwalifikowane kadry pomocy społecznej - udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w działaniach pomocowych 	<ul style="list-style-type: none"> - duża liczba klientów pomocy społecznej - mała aktywność organizacji pozarządowych - niewystarczająca wiedza na temat problemów społecznych w powiecie - nadmiar pracy biurowej

6. MISJA POWIATOWEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Powiat Drawski powiatem wspierającym rodziny, sprzyjającym osobom niepełnosprawnym, działającym na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych we współpracy z partnerami lokalnymi.

Cel strategiczny 1:

Wspieranie i wzmacnianie rodziny i dziecka w środowisku lokalnym

Cel operacyjny 1.1:

Pomoc rodzinom w wypełnianiu podstawowych funkcji oraz dzieciom pozbawionym opieki

Działanie 1

Wspieranie rodzin naturalnych w środowisku zamieszkania poprzez udzielanie im pomocy w przezwyciężeniu problemów, w tym opiekuńczo – wychowawczych, dostęp do poradnictwa specjalistycznego i prawnego.

Działanie 2

Rozwijanie form pomocy socjalnej z rodzinami – upowszechnienie funkcji asystenta rodziny.

Działanie 3

Kontynuowanie działań w zakresie propagowania rodzicielstwa zastępczego, rozwijanie pieczy zastępczej - pozyskiwanie nowych rodzin zastępczych, rozważane jest również utworzenie drugiej placówki opiekuńczo - wychowawczej.

Działanie 4

Pomoc osobom opuszczającym, po osiągnięciu pełnoletniości rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą, regionalną placówkę opiekuńczo – terapeutyczną, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno wychowawczym, specjalny ośrodek

wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opieką lub młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

Działanie 5

Dążenie do utworzenia skoordynowanego systemu pomocy rodzinie w zakresie niewydolności wychowawczej, bezrobocia, przemocy w rodzinie, uzależnień i innych życiowych problemów oraz rozwijanie już istniejącego systemu pomocy rodzinie.

czas realizacji 2014-2022

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Starosta Drawski, Rada Powiatu, Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Punkt Interwencji Kryzysowej, Ośrodek Wspierania Dziecka i Rodziny, Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy, placówki oświatowe szczebla powiatowego.

Partnerzy

ośrodki pomocy społecznej, GKRPA, zespoły interdyscyplinarne, sąd rejonowy, kuratorzy, policja, placówki oświatowe, ośrodki sportowo – rekreacyjne, świetlice, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna, kościoły.

Źródła finansowania

Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, inne programy, organizacje pozarządowe.

Rezultaty

Sprawnie funkcjonujący system wsparcia rodzin, dzieci i młodzieży, zapobiegający kryzysom. W sytuacjach kryzysowych, system przyjmuje funkcje ratownicze i opiekuńcze. System wspiera również osoby usamodzielniane.

Wskaźniki realizacji działań

- liczba rodzin objęta pomocą ops i pracą socjalną
- liczba rodzin objęta poradnictwem specjalistycznym
- liczba asystentów rodziny i liczba rodzin objętych przez nich
- liczba rodzin zastępczych i dzieci w rodzinach zastępczych
- liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych

- liczba dzieci przysposobionych
- liczba dzieci skierowanych do adopcji
- liczba rodzin pomocowych
- liczba koordynatorów i liczba rodzin zastępczych objętych przez nich
- liczba placówek opiekuńczo – wychowawczych
- liczba dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych
- liczba kandydatów na rodziny zastępcze
- liczba nowych rodzin zastępczych
- liczba szkoleń dla rodzin zastępczych
- liczba świetlic oraz liczba dzieci korzystających ze świetlic
- liczba przedsięwzięć służących wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży
- liczba dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach
- liczba klas i grup integracyjnych oraz liczba dzieci do nich uczęszczająca
- liczba dzieci objęta nauczaniem indywidualnym
- liczba osób usamodzielnianych, którym udzielono pomocy wg ustawy
- liczba potrzebnych mieszkań chronionych
- liczba osób, rodzin objęta pomocą z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie
- liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- liczba zespołów interdyscyplinarnych oraz liczba osób objętych ich oddziaływaniem
- liczba projektów realizowanych na rzecz rodzin i dzieci
- liczba przedsięwzięć realizowanych przy współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami.

Cel strategiczny 2

Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych i starszych w życiu społecznym.

Cel operacyjny 2.1

Zapewnienie właściwej pomocy osobom starszym.

Działanie 1

Prowadzenie wsparcia informacyjnego, instrumentalnego, emocjonalnego i wartościującego dla osób starszych .

Działanie 2

Rozwijanie środowiskowych form wsparcia osób starszych, poprawienie dostępu i jakości usług opiekuńczych, utworzenie dziennego ośrodka wsparcia dla osób w podeszłym wieku. Rozwój sieci domów pomocy społecznej.

Działanie 3

Zwiększenie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych.

Cel operacyjny 2.2

Ograniczenie skutków niepełnosprawności, rehabilitacja społeczna i zawodowa.

Działanie 1

Upowszechnianie informacji o prawach i uprawnieniach osób niepełnosprawnych oraz dostępnych formach pomocy za pośrednictwem internetu, mediów lokalnych.

Działanie 2

Rozpowszechnianie dostępu do usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.

Działanie 3

Aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych.

Działanie 4

Działania na rzecz rozwijania placówek wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych, w tym warsztaty terapii zajęciowej.

Działanie 5

Promowanie w powiecie podmiotów ekonomicznej np. Centrum Integracji Społecznej.

Działanie 6

Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i kościołami.

Czas realizacji: 2014 -2022

Podmioty odpowiedzialne za realizację działań:

Starosta Drawski, Rada Powiatu, Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i inne jednostki organizacyjne powiatu, w tym Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowy Dzienny Dom Samopomocy-Ośrodek Rehabilitacyjno-Kulturalny.

Partnerzy

ośrodki pomocy społecznej, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, placówki kulturalne, służba zdrowia, jednostki sportowo – rekreacyjne, lokalni pracodawcy, organizacje pozarządowe, kościoły, społeczność lokalna.

Źródło finansowania

Budżet samorządowy (powiat i gminy) i centralny, fundusze zewnętrzne, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy.

Rezultaty

Zwiększenie udziału seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym. Podniesienie jakości świadczonych usług, zwiększenie dostępności i wiedzy na temat instytucji pomocowych i samopomocowych. Podniesienie wrażliwości społeczności lokalnej na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych. Rozwój sieci placówek społecznych na bazie istniejących obiektów.

Wskaźniki realizacji działań

- liczba osób w wieku poprodukcyjnym
- liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi
- liczba objętych działaniem dziennego ośrodka wsparcia
- liczba dziennych ośrodków wsparcia

- liczba osób objęta środkami PFRON
- liczba utworzonych i wyposażonych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych
- liczba przedsięwzięć realizowanych przy współpracy z organizacjami samorządowymi
- liczba wolontariuszy.

Cel strategiczny 3

Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cel operacyjny 3.1

Program Promocji Zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy 2014-2020

Działanie 1

Realizacja Programu Promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy 2014-2020.

Cel operacyjny 3.2

Wpieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Działanie 1

Prowadzenie w gminach powiatu drawskiego pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi w oparciu o kontrakty socjalne.

Działanie 2

Udzielenie przez ośrodki pomocy społecznej pomocy materialnej z tytułu bezrobocia, ubóstwa.

Działanie 3

Prowadzenie w gminach powiatu drawskiego podmiotów ekonomii społecznej: spółdzielni socjalnych, centrów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej.

Czas realizacji: 2014- 2020   Cel operacyjny 3.1

Czas realizacji: 2014-2022   Cel operacyjny 3.2:

Podmioty odpowiedzialne za realizację

Starosta Drawski, Rada Powiatu, Starostwo Powiatowe, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i inne jednostki organizacyjne powiatu.

Partnerzy

Ośrodki pomocy społecznej, gminy, inwestorzy, przedsiębiorcy lokalni, organizacje pozarządowe, kościoły, społeczność lokalna.

Źródło finansowania

Budżet samorządowy (powiatu i gminy) i centralny, fundusze zewnętrzne, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy.

Rezultaty

Wzrost liczby osób zaktywizowanych, wzrost nowych miejsc pracy. Podniesienie jakości usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy.

Wskaźniki realizacji działań

- wielkość stopy bezrobocia
- liczba osób bezrobotnych w powiecie
- liczba osób bezrobotnych poszukujących pracy
- liczba pracodawców, którym PUP udzielił wsparcia
- liczba realizowanych projektów oraz liczba osób w nich uczestnicząca
- liczba osób bezrobotnych objętych pracą socjalną oraz kontraktami socjalnymi
- liczba klientów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia
- liczba działających podmiotów ekonomii społecznej.

Cel strategiczny 4

Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej.

Cel operacyjny 4.1

Rozwój kadr i służb pomocowych oraz rozwijanie infrastruktury socjalnej.

Działanie 1

Dokształcanie kadr pomocy społecznej w powiecie i gminach, zachęcanie do podjęcia specjalizacji.

Działanie 2

Rozwijanie infrastruktury socjalnej poprzez poszerzenie oferty już działających jednostek oraz tworzenie nowych, gdy zachodzi potrzeba.

Działanie 3

Projektowanie i wdrażanie nowych instrumentów i usług służących podniesieniu jakości świadczonej pracy.

Działanie 4

Upowszechnienie informacji o „koszykach usług” instytucji m.in. przez Internet.

Cel operacyjny 4.2

Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego.

Działanie 1

Nawiązywanie i rozwijanie współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami w szczególności w obszarze polityki społecznej.

Działanie 2

Zlecenie zadań publicznych z zakresu polityki społecznej, organizacjom pozarządowym i pożytku publicznego.

Działanie 3

Wspieranie lokalowe organizacji pozarządowych, promowanie ich działalności oraz pomoc w uzyskaniu środków z innych źródeł niż budżet samorządu.

Działanie 4

Zachęcanie mieszkańców powiatu do udziału w rozwiązywaniu problemów społecznych oraz wspieranie inicjatyw społecznych.

Działanie 5

Propagowanie idei wolontariatu oraz pozyskanie wolontariuszy do współpracy.

Czas realizacji: 2014 -2022

Podmioty odpowiedzialne za realizację

Starosta Drawski, Rada Powiatu, Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, inne jednostki powiatowe pomocy społecznej.

Partnerzy

ośrodki pomocy społecznej, gminy, ROPS, organizacje pozarządowe, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, kościoły, społeczność lokalna.

Źródło finansowania

Budżet samorządowy (powiatu, gminy) i centralny, fundusze zewnętrzne, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy.

Rezultaty

Profesjonalna kadra pomocy społecznej. Wysoka jakość usług, współpraca z sektorem pozarządowym. Większa aktywność mieszkańców powiatu, wzrost świadomości własnych możliwości i potencjału.

Wskaźniki realizacji działań

- liczba szkoleń w których uczestniczyła kadra
- liczba osób, które ukończyły specjalizację
- liczba nowych instrumentów i usług służących podniesieniem jakości pracy oraz liczba osób nimi objęta
- liczba nowo powstałych jednostek pomocy społecznej oraz liczba jednostek, które poszerzyły ofertę świadczonych usług
- liczba organizacji pozarządowych działających w obszarze polityki społecznej
- liczba przedsięwzięć realizowanych wspólnie z organizacjami pozarządowymi
- liczba organizacji pozarządowych wspieranych przez samorządy
- liczba inicjatyw społecznych
- liczba wolontariuszy.

7. MONITORING I EWALUACJA

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2022 będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Oznacza to, że PCPR co roku będzie raportowało działania Strategii we współpracy z realizatorami.

Koordynator Strategii w oparciu o przedstawione wskaźniki realizacji działań z jednostek realizujących dokona oceny realizacji celów Strategii. Przygotowany wykaz wskaźników realizacji działań nie wyczerpuje wszystkich wskaźników, jakie mogą być zastosowane w procesie monitorowania realizacji Strategii. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki charakteryzujące przebieg podejmowanych działań.

Sprawozdanie z realizacji Strategii koordynator będzie przedstawiać Staroście i Radzie Powiatu.

W przypadku konieczności ewaluacji Strategii koordynator zwróci się do Zarządu Powiatu Drawskiego o powołanie zespołu ds. realizacji Strategii, który dokona oceny zasadności wprowadzenia zmian w dokumencie strategicznym. Zespół przedstawi swoje stanowisko Zarządowi Powiatu, który podejmie decyzję o wprowadzeniu niezbędnych zmian w Strategii.

Zapisy zawarte w Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2022 będą realizowane w ramach przyjętych działań w zależności od posiadanych i pozyskanych środków finansowych.

8. PROGRAM PROMOCJI ZATRUDNIENIA ORAZ AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY 2014 - 2020

